

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ
КВАЛІФІКАЦІЙНО-ДИСЦИПЛІНАРНА
КОМІСІЯ АДВОКАТУРИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION
QUALIFICATION AND DISCIPLINARY
COMMISSION OF THE BAR OF
VINNYTSIA REGION

21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 53
тел: +38 (0432) 67-04-87, факс: +38 (0432) 35-72-63
email: k.khomenchuk@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

53 Soborna Street, Vinnytsia, 21050 Ukraine
phone: +38 (0432) 67-04-87, fax: +38 (0432) 35-72-63
email: k.khomenchuk@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ

15 лютого 2024 року

м. Вінниця

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Вінницької області у складі дисциплінарної палати — Голови палати Удовицької Таміли Олексіївни, секретаря Півнюк Аліси Олексіївни, членів палати, Путіліна Євгена Вікторовича, Ковальова Вадима Олеговича, Шевчук Надії Йосипівни, Вишневської Олени Семенівни, Курнаєвої Оксани Завдатівни, розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Вінницької області за адресою м. Вінниця, вул. Соборна, 53 дисциплінарну справу стосовно адвоката ОСОБА_1,

ВСТАНОВИЛА :

До КДКА Вінницької області за №442 від 26.12.2023 року з ВКДКА надійшли матеріали дисциплінарної справи відносно адвоката ОСОБА_1 (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № *** видане Радою адвокатів Рівненської області).

За даними Єдиного реєстру адвокатів України робоче місце адвоката ОСОБА_1:
АДРЕСА.

Згідно із частиною 3 статті 33 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність дисциплінарне провадження стосовно адвоката здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури за адресою робочого місця адвоката, зазначеною в Єдиному реєстрі адвокатів України.

Скеровуючи скаргу стосовно адвоката ОСОБА_1 на розгляд до КДКА Вінницької області, Голова ВКДКА послався на те, що згідно з п.2.3.17. Регламенту Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 4-5 липня 2014 року № 78 (з наступними змінами), Голова ВКДКА скеровує: заяву (скаргу) про дисциплінарний проступок адвоката до КДКА іншого регіону у разі задоволення відводу (самовідводу) більшості членів дисциплінарної палати КДКА, що має розглядати скаргу; матеріали кваліфікаційної справи до КДКА іншого регіону у разі задоволення відводу члена (членів) кваліфікаційної палати КДКА та за відсутності кворуму.

У скарзі ОСОБА_2 на дії адвоката ОСОБА_1 йдеться про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», присяги адвоката України, порушення правил адвокатської етики, невиконання та неналежне виконання ним своїх професійних обов’язків.

Фактичні дані.

02 вересня 2022 року на адресу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Рівненської області надійшла скарга ОСОБА_2 на дії адвоката ОСОБА_1.

Рішенням ДП КДКА Рівненської області від 28.09.2022 р. в порушенні дисциплінарної справи відносно адвоката ОСОБА_1 відмовлено та зобов'язано адвоката ОСОБА_1 пройти спеціальне тестування у ВША НААУ за 2019, 2020 та 2021 рік у трьохмісячний строк після закінчення воєнного стану в Україні.

18 жовтня 2022 року ОСОБА_2, не погоджуючись з прийнятим рішенням, звернулось зі скаргою до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

23 грудня 2022 року рішенням Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури скаргу було частково задоволено, рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Рівненської області №Д/9-1 скасовано, а матеріали справи направлено на новий розгляд до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Рівненської області на стадію проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката.

22 лютого 2023 року Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Рівненської області у складі дисциплінарної палати прийняла рішення №Д/2-3 про відмову в порушенні дисциплінарної справи відносно адвоката ОСОБА_1.

22 березня 2023 року ОСОБА_2 звернулось зі скаргою на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Рівненської області у складі дисциплінарної палати №Д/2-3 від 22.02.2023 року до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

26 травня 2023 року рішенням №V-005/2023 Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури скаргу було задоволено, рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Рівненської області №Д/2-3 від 22.02.2023 скасовано та ухвалено нове рішення про порушення дисциплінарної справи відносно адвоката ОСОБА_1.

Питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката ОСОБА_1 Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури направлено до КДКА Вінницької області.

Дисциплінарною палатою КДКА Вінницької області встановлено, що до Єдиного державного реєстру адвокатів України внесено відомості про адвоката ОСОБА_1, свідоцтво № *** видане Радою адвокатів Рівненської області, який здійснює індивідуальну адвокатську діяльність за АДРЕСОЮ, відомості про виконання вимог з підвищення кваліфікації за 2019, 2020 та 2021 роки відсутні.

Як вбачається із скарги ОСОБА_2 адвокат ОСОБА_1 є представником релігійної організації «Релігійна громада Свято-Миколаївської парафії Рівненської Єпархії в адміністративній справі № ***», при цьому адвокат зловживає правом на подання адвокатських запитів, які є повторними та ідентичними. Вважають, що дії адвоката вказують про порушення ним принципу компетентності та використання адвокатом неетичних засобів, що є порушенням правил адвокатської етики. Також вказують на недостатню компетенцію адвоката у питанні «розголошення адвокатської таємниці» посадовими особами заявника, який вважає, що таке полягає у наданні суду копій адвокатських запитів. Вважають, що неетична поведінка адвоката викликана його недостатнім професійним рівнем, а також непроходження адвокатом підвищення кваліфікації, що також є дисциплінарним проступком.

10.01.2024 адвокат ОСОБА_1 надав письмові пояснення де зазначив, що за всі роки він виконав вимоги щодо підвищення кваліфікації та вважає подану скаргу тиском на нього

у зв'язку із здійсненням адвокатської діяльності у справі № ***, де він представляє інтереси позивача. Просить у порушенні дисциплінарної справи відмовити.

Адвокат ОСОБА_1 вказує на те, що представлення інтересів релігійної організації він здійснює на підставі договору про правову допомогу, при цьому використовує законні засоби - адвокатський запит як спосіб отримання доказів по справі. Вважає, що заявник умисно не надавав на його запити витребуваної інформації та документів, натомість надав суду копії його запитів, які судом не витребувалися. Вказує, що вимог щодо обмеження кількості запитів, які вправі направляти адвокат законом не обмежено, а тому вважає, що вимог законодавства, що регулює діяльність адвоката він не порушував.

На підтвердження виконання адвокатом ОСОБА_1 вимог щодо підвищення кваліфікації адвокат надав Витяг з Єдиного реєстру адвокатів України від 17.01.2023 року за підписом голови Ради адвокатів Рівненської області ОСОБА_3, у якому містяться відомості про виконання підвищення кваліфікації у 2019, 2020, 2021, 2022 роках, а також резолютивну частину рішення Рівненського окружного адміністративного суду від 16.02.2023 р. у справі № 460/10232/21, однак вказані вимоги щодо підвищення кваліфікації не були виконані у строки визначений законом та рішеннями ради адвокатів України.

Таким чином, адвокат ОСОБА_1 не виконав свій професійний обов'язок, встановлений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення кваліфікації та рішення Ради адвокатів України у 2019-2021 роках і в його діях є ознаки дисциплінарного проступку, передбаченого п.п. 5, 6 ч. 2 ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Згідно позиції, викладеної в постанові Верховного Суду від 11.05.2018 р. у справі № ***, відповідно до якої триваючим правопорушенням є проступок, пов'язаний з тривалим, неперервним невиконанням обов'язків, передбачених законом. Тобто, триваючі правопорушення характеризуються тим, що особа, яка вчинила якісь певні дії чи бездіяльність, перебуває надалі у стані безперервного продовження цих дій (бездіяльності). Ці дії безперервно порушують закон протягом якогось часу. Іноді такий стан продовжується значний час і увесь час винний безперервно вчиняє правопорушення у вигляді невиконання покладених на нього обов'язків.

Така позиція підтримується Верховним Судом і в подальших рішеннях, зокрема у постанові від *** у справі № ***, постанові від *** у справі № ***.

У постанові Верховного Суду від *** у справі № ***, через відсутність в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначення поняття «триваюче правопорушення», сформовано правовий висновок, згідно з яким триваючими визначаються правопорушення, які, почавшись з якоїсь протиправної дії або бездіяльності, здійснюються потім безперервно шляхом невиконання обов'язку. Початковим моментом такого діяння може бути активна дія або бездіяльність, коли винний або не виконує конкретний покладений на нього обов'язок, або виконує його неповністю чи неналежним чином. Відсутність у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» поняття «триваюче правопорушення» не може бути підставою для звільнення від відповідальності.

Відповідно до ч. 1,2 ст. 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - Закон), адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом. Дисциплінарне провадження - процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Перевіривши доводи поданої скарги, письмові додаткові пояснення адвоката та

матеріали дисциплінарного провадження, кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Вінницької області виходить з таких міркувань:

Відповідно до ст. 11 Правил адвокатської етики, зважаючи на суспільну значущість і складність професійних обов'язків адвоката, від нього вимагається високий рівень професійної підготовки, ґрунтовне знання чинного законодавства, практики його застосування, опанування тактики, методів і прийомів адвокатської діяльності, ораторського мистецтва. Адвокат зобов'язаний надавати професійну правничу (правову) допомогу клієнту, здійснювати його захист та представництво компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, доскональність у врахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта та можливих правових наслідків його виконання, ретельну підготовку до виконання доручення. Адвокат має постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Згідно зі ст. 12 Правил адвокатської етики адвокат зобов'язаний виконувати законні рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції, що не виключає можливості їх оскарження у встановленому законом порядку.

Відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Відповідно до п. 2 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затвердженого рішенням РАУ від 21.09.2019 № 111, який діяв до 03.07.2021 року (далі - Порядок № 111), підвищення кваліфікації є підвищенням професійного рівня адвоката, що є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві та практиці його тлумачення та застосування.

Згідно з п. 17 Порядку №111 всі адвокати, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень (професійну кваліфікацію).

Відповідно до п. 21 Порядку №111, всі адвокати, за виключенням адвокатів, зазначених у пункті 20 цього Порядку, зобов'язані підвищувати кваліфікацію адвоката на рівні 10 годин на рік.

Відповідно до п. 22 Порядку № 111, адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікових бали за навчання з питань правил адвокатської етики та стандартів професійної діяльності.

Відповідно до п. 27 Порядку № 111, адвокати мають право вільно обирати види підвищення кваліфікації, брати участь у будь-яких заходах з підвищення кваліфікації адвокатів, що проводяться операторами підвищення кваліфікації за умови їх реєстрації на такий захід оператором, що його проводить.

Рішенням Ради адвокатів України № 63 від 03.07.2021 року був затверджений Порядок підвищення кваліфікації адвокатів у новій редакції, яким передбачено аналогічні положення.

Відповідно до ст. 32 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну

відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 № 120, дисциплінарна справа стосовно адвоката порушується за наявності в діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

В рішенні дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Рівненської області №Д/2-3 від 22.02.2023 року зазначено, що наразі є Єдиному державному реєстрі адвокатів внесено відомості про виконання адвокатом ОСОБА_1 вимог з підвищення кваліфікації за 2019, 2020, 2021, 2022 роки.

Однак, виконання вимог щодо підвищення кваліфікації за попередні роки лише після прийняття рішення Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури від 23 грудня 2022 року, в якому, зокрема, було вказано що у разі якщо КДКА на підставі матеріалів перевірки встановить, що адвокат не підвищував свою кваліфікацію у 2019, 2020 та 2021 роках, це може свідчити про наявність у його діях ознак дисциплінарних проступків, - не свідчить про відсутність підстав для порушення дисциплінарної справи.

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури звертала увагу, що станом на 28.09.2022 року - на дату прийняття рішення ДП КДКА Рівненської області № Д/9-1 від 28.09.2022 р. та відповідно проведення перевірки за скаргою, адвокат ОСОБА_1 не підвищив свою кваліфікацію за 2019, 2020, 2021 роки.

Звітним роком з підвищення кваліфікації адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року.

Адвокат ОСОБА_1 підвищив свою кваліфікацію за 2019, 2020, 2021 роки після ухвалення рішення ВКДКА від 23.12.2022 року.

За 2019 рік адвокат зобов'язаний був підвищити свою кваліфікацію до 31 грудня 2019 року. Таким чином, наявне невиконання рішення РАУ, яким затверджено Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України, у зв'язку з чим, в діях адвоката наявні ознаки дисциплінарного проступку.

За 2020 рік адвокат зобов'язаний був підвищити свою кваліфікацію до 31 грудня 2020 року. Таким чином, наявне невиконання рішення РАУ, яким затверджено Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України, у зв'язку з чим, в діях адвоката наявні ознаки дисциплінарного проступку.

За 2021 рік адвокат зобов'язаний був підвищити свою кваліфікацію до 31 грудня 2021 року. Таким чином, наявне невиконання рішення РАУ, яким затверджено Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України, у зв'язку з чим, в діях адвоката наявні ознаки дисциплінарного проступку.

КДКА Вінницької області звертає увагу на те, що процедура, передбачена пунктом 32 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затвердженого рішенням РАУ від 03.07.2021 року №63 з відповідними змінами, щодо проходження спеціального тестування не відміняє наявності в діях адвоката дисциплінарного проступку.

Відповідно до ч. 1, .2 ст. 34 Закону, підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком адвоката є, зокрема: порушення правил адвокатської етики; невиконання або неналежне своїх професійних обов'язків; невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Згідно з ст. 36 Закону, право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки.

Згідно з ет. 32 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної

поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 року №120, із змінами, дисциплінарна справа стосовно адвоката порушується за наявності в діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Відповідно до ч. 1 ст. 21 Закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний: 1) дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики; 2) на вимогу клієнта надати звіт про виконання договору про надання правової допомоги; 3) невідкладно повідомляти клієнта про виникнення конфлікту інтересів; 4) підвищувати свій професійний рівень; 5) виконувати рішення органів адвокатського самоврядування; 6) виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги.

Відповідно до абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року, зі змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року, адвокат має постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Згідно абз. 2 ст. 12 Правил адвокатської етики адвокат зобов'язаний виконувати законні рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції, що не виключає можливості їх оскарження у встановленому законом порядку.

Відповідно до абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Відповідно до п. 2 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 21.09.2019 № 111, який діяв до 03 липня 2021 року (далі - Порядок №111) підвищення кваліфікації є підвищенням професійного рівня адвоката, що є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві та практиці його тлумачення та застосування.

З урахуванням викладеного, кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Вінницької області приходить до висновку, що в діях адвоката ОСОБА_1 вбачаються ознаки дисциплінарного проступку, а саме: невиконання професійного обов'язку, передбаченого ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня; порушення правил адвокатської етики (абз. 3 ст. 11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (рішення Ради адвокатів України від 21.09.2019 року № 111, яким затверджено Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), який діяв до 03.07.2021 року; рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 року №63, яким затверджено нову редакцію Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України).

Відповідно до ч. 1 ст. 35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття

адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України. На підставі викладеного, керуючись ст. 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Вінницької області, -

Вирішила:

Притягнути адвоката ОСОБА_1 (свідоцтво про право заняття адвокатською діяльністю № *** видане Радою адвокатів Рівненської області) до дисциплінарної відповідальності за вчинення проступку, а саме: невиконання професійного обов'язку, передбаченого ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня; порушення правил адвокатської етики (абз. 3 ст. 11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (рішення Ради адвокатів України від 21.09.2019 року № 111, яким затверджено Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України (нова редакція), який діяв до 03.07.2021 року; рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 року №63, яким затверджено нову редакцію Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України).

Застосувати до адвоката ОСОБА_1 (свідоцтво про право заняття адвокатською діяльністю № *** видане Радою адвокатів Рівненської області), дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

Відповідно до ч. 1 ст.42 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», адвокат чи особа, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, має право оскаржити рішення у дисциплінарній справі протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду. Оскарження рішення не зупиняє його дії.

Голова дисциплінарної палати

Секретар

Удовицька Т.О.

Півнюк А.О.